

Karjo- Kalevala

*"Pisara rajantakaista
herättää elämään"*

Ensi-ilta 25.10.2026 klo 18

27.10. klo 19 | 1.11. klo 18 | 3.11. klo 19 | 8.11. klo 15 | 10.11. klo 19
15.11. klo 18 | 17.11. klo 19 | 22.11. klo 18 | 24.11. klo 19 | 29.11. klo 15

Esityksen kesto: noin 75min
Ylioppilastalo Ilokivi, Jyväskylä

Mitä tuonen tuoksu tekee ihmiselle?

Varjo-Kalevalassa ihmisen sisäinen likapyykki kohtaa puhtauden ja täydellisyyden ihanteen. Mistä löytyy kolmiulotteinen, rosoinen elämä?

Varjo-Kalevala on Perttu Purasen ja Auli Toikkasen käsikirjoittama, uusi näytelmä Jyväskylän ylioppilasteatterille. Se perustuu vuonna 1849 ilmestyneeseen Kalevalaan.

Ohjaajilta

Kuten tekijöitä aina, meitä kiinnosti tehdä hyvä näytelmä. Erinäisten sattumien kautta päädyimme valitsemaan inspiraationlähteeksi Kalevalan. Ihastuimme teoksen kieleen, henkilöhahmoihin ja pieniin omituisuuksiin. Kun lähdimme luomaan omista lähtökohdistamme Varjo-Kalevalaa, niin nämä kolme – arkisuus, outouttaminen ja kielellä iloittelu – pysyivät mukana koko matkan.

Meitä kiinnosti kirjoittaa Kalevala nykypäivään. Pohdimme, mikä hahmoissa puhuttelee vielä tänäkin päivänä ja mitkä ovat hahmojen varjot ja haaveet, ja mihin voimme samastua modernissa ajassa ja arkisissa paikoissa.

Työskentelytapamme ovat olleet hyvin fyysisiä, liikkeen ja tanssin täyteisiä, liioittelevia ja leikkisiä. Olemme kiitollisia tästä työryhmästä, joka heittäytynyt, sitoutunut ja ehdottanut tulkintoja ennakkoluulottomasti ja rohkeasti!

Työryhmä

Ohjaus: Perttu Puranen, Auli Toikkanen, Mimmi Salo

Käsikirjoitus: Perttu Puranen, Auli Toikkanen

Koreografia: Mimmi Salo

Väinämöinen: Rosa Heikkinen

Louhi: Érica Melkas

Ilmarinen: Anna-Kaarina Jokinen

Pohjan neito Pone: Ronja Rekonen

Lemminkäinen: Pauliina Marttila

Lemminkäisen äiti: Iida Vallenius

Aino, IT-tuki: Panda Ilén

Marjatta, Tuonen tytti: Iida Reina

Ilmattaren ääni: Tuulia Mäntymaa

Joukkohainen: Érica Melkas,
Anna-Kaarina Jokinen, Ronja Rekonen,
Iida Vallenius, Panda Ilén, Iida Reina

Puvustus, lavastus ja maskeeraus: Iidi Pinola, Käpy Pirkkanen, Tuulia Mäntymaa

Äänisuunnittelu: Janina Ahola, Rosa Heikkinen

Valosuunnittelu: Vilma Pirkkanen, Constantina Sporleder

Valosuunnittelun konsultointi: Lasse Saari

Valoajo: Constantina Sporleder

Ääniajo: Vilma Pirkkanen

Produktiokummi: Tuulia Mäntymaa

Tuotanto: Jyväskylän ylioppilasteatteri / Katri Montonen, Mimmi Salo,
Laura Seppänen

Julistekuva: Iida Reina

Promokuvat: Anne Korpela

Kiitokset:

Eeva Halkosaari, Joanna Heinonen, Enni Junttila, Lauri Kangasniemi, Kaisu Mäntymaa, Siiri Nieminen, Veikka Pälvimäki, Urho Tulonen, Tuomas Vaahtoluoto, Teatteriyhdistys Kulissi, Jyväskylän Tanssiopisto, Jyväskylän ylioppilaskunta, Jyväskylän yliopisto, Kansan Sivistystyön Liitto, Siperian Nuorisoteatteri, Ylen Elävä arkisto

Jyväskylän ylioppilasteatterin Varjo-Kalevala perustuu vuonna 1849 ilmestyneeseen Kalevala-kirjaan. Kalevalan tarinat kerättiin Karjalan ja Suomen puolelta vuosikymmenten aikana. Yksittäiset, runolauluun perustuvat tarinat eivät alunperin muodostaneet yhtä yhtenäistä juonta vaan Elias Lönnrot kokosi runot yhteen ja muokkasi tekstejä saadakseen Kalevalasta kokonaisuuden.

Kalevala on kautta aikain esitetty suomalaisena teoksena ja se valjastettiin ilmestyessään nationalistiseen käyttöön kansallisvaltion rakennukseen. Kalevalaa pidettiin todenmukaisena, historiallisena teoksena, joka todistaa Suomen kansan yhtenäisyyden jo kaukaa menneisyydestä. Tosiasiallisesti Kalevala on täynnä mystisiä ja yliluonnollisia taruja ja sen esikuvana ovat toimineet suuret eurooppalaiset eepokset, kuten kreikkalainen Odyssia.

Runonlaulajille, joilta tarinat kerättiin, ei juuri kiitosta kuulunut. Karjalaisiin on aikojen saatossa kohdistunut loukkaavia ja vahingollisia ennakkoluuloja, ja Kalevalaa on käytetty karjalaisten suomalaistamiseen. Tänäkin päivänä Kalevalaa juhlistaan 28.2. osana suomalaisen kulttuurin päivää, vaikka sen juuret ovat vahvasti karjalaisessa kulttuurissa. Karjalan kielellä ei ole virallista asemaa Suomessa.

Lue lisää:

Juha Hurme – Kenen Kalevala?

